

LOOSENING IN HOLD

Magdalena Šimurdová

MEMORIES OF MATTER

Participácia Magdaleny Šimurdovej je druhým výstupom skupinového výstavného projektu Memories of Matter, ktorý Rozkvet Gallery realizuje v roku 2026.

vernisaž 24.7. 2026 o 19:00
trvanie výstavy 25. 7.– 29. 8. 2026

kurátorka
Viktória Pardovičová

Geologický proces stretávania i rozpadu heterogénnych hmôt, tvoriacich zlepenec ako entity, ktoré vznikajú na základe prepojenia pôvodne cudzích druhov materiálov, sa stáva východiskom výstavy českej vizuálnej umelkyne Magdaleny Šimurdovej. Ide o stav previazania pod tlakom, o väzby, ktoré sú nesúrodé a často kontrastné. Akt spojenia hornín, minerálov a ďalších sedimentov, ktorý napriek pevnému celku pokračuje v procesoch štiepenia a rozpadu. Tieto konglomeráty budujú stmelené vzťahy, no ich elementy si ponechávajú časti svojho individuálneho charakteru. Chemické i fyzické konflikty sú tu závislé od podmienok konkrétnych ekosystémov a hmota ich stretov či závislostí čerpá z pamäte procesov skrytých pod povrchom.

Objekty, reliéfy a transformované fotografie autorky predstavujú materiálové archívy, záznamy komunikácie chemicky modifikovaných i pôvodných hmôt a tvarov, ktoré sa stávajú nesúrodými, vnútorne i medzi sebou kontrastujúcimi ekosystémami. Ich pevná, a súčasne krehká prítomnosť v inštalácii obsadzujúcej priestory galérie, pracuje s eróziou, prchavosťou a momentom postupného zániku, ktoré však podnecujú nové príbehy a kolaborácie. Autorka skúma citlivosť foriem zovretia alebo "držanie" materiálu, ktorý je zároveň odkazom na prepojenia v spoločnosti ľudských tiel a emócií. Koľko obsahov, vplyvov a tlakov vytvára zväzok našej úprimnosti a zmyslové vnímanie vzájomnej blízkosti? Dokážeme pocítiť okamih oddelenia a straty, ktoré sú však zároveň možnosťou spoznávať nové verzie osobnej i zdieľanej existencie?

Medzidruhové i medziľudské vzťahy sú podmienené vzájomným napätím, konfliktmi i zdieľanou zraniteľnosťou a intimitou, ktoré posilňujú schopnosť odolnosti v kritických momentoch, no rovnako prispievajú k erózii a kontinuálnemu pretváraniu ich jednotlivých elementov. Projekt Magdaleny Šimurdovej pracuje so spochybňovaním pevných statusov spojení či partnerstiev ako súčastí stigiem typických pre ľudské spoločnosti alebo so skúsenosťou narušenia samotného vzťahu, ako momentu zovretia i prchavosti, pri ktorej je možné vnímať, že celok už nevydrží pohromade. Tento moment sa môže stať metaforou, vedúcou k lepšiemu pochopeniu nehierarchických systémov iných ako ľudských druhov, procesov vzniku hornín či rozšírených foriem zdieľania, kontaminácie a vnímavosti v dlhodobých časových horizontoch. Práve kontaminácia, ako o nej uvažuje Anna L. Tsing v knihe *The Mushroom at the End of the World* (2015), môže byť istým médiom transformácie, kolaboráciou alebo podmienkou prežitia v komplikovaných ekologických, no rovnako sociálne-politických časoch.

Dôležitým sa vo výstave stáva i samotný materiál tvoriaci spoje konglomerátov či zlepenecov priemyselných fragmentov a organizmov – kalcit, oxidy železa alebo íl v procesoch vzniku hornín alebo v prípade umeleckých projektov autorky je to napríklad sadra, cement alebo

cín. Spojivo zabezpečuje stabilitu, ktorá by však nemala byť dusivá, obmedzujúca, toxická. Autorka poukazuje na schopnosti geologických materiálov, ale i rastlín a ďalších organických foriem života, ako sú napríklad lišajníky alebo riasy, ktoré dokážu vytvárať stabilné formy kolektívnych tiel a prepojených cyklov, a zároveň si zachovať svoju pôvodnú individualitu. Ich rozpad či narušenie potom nemusia znamenať stratu, ale ďalšiu podnetnú transformáciu. Podobne, ako huba matsutake, o ktorej píše Tsing predstavujú zrkadlo súčasnosti i archívy pamäte pôvodných spoločenstiev, ktoré sa postupne učia adaptovať a hľadajú nové špecifické formy života a komunikácie prispôsobené narušeným podmienkam kolonizovaných a transmutovaných materiálov, produkovaných na základe vzorcov antropocentricky orientovaných systémov. Vzťahovosť a vzájomná kontaminácia tu vznikajú v náhodnom kontakte a napätých väzbách. Zároveň však podmieňujú schopnosť zachovania pamäte a odolnosti mikrosvetov, ktoré by mohli byť kontrastom k spoločnostiam formovaným systémom tlaku na úspech a ideálnu dogmatickú formu, túžbou, stereotypizáciou či deštrukciou vzťahovej úprimnosti.

Magdalena Šimurdová

je vizuálna umelkyňa pôsobiaca v Brne, kde absolvovala štúdium na FaVU v ateliéri Prostorová tvorba. Vo svojej tvorbe sa sústreďuje na priestorové inštalácie a objekty, odkazuje k princípom špekulatívnej alchýmie alebo k pojmu dekolonizácie materiálov. Sleduje geomorfologické a biologické procesy, ktoré vníma ako modely premeny, prepojenia a vzájomného pôsobenia. Zaujímajú ju vzťahové polia a metafory zdieľanej skúsenosti naprieč ľudskými aj viac ako ľudskými systémami. Prostredníctvom nich artikuluje alternatívne vzťahové siete a nehierarchické formy usporiadania, ktoré narúšajú binárne kategórie a otvárajú priestor pre priepustnejšie definície jednotlivých pozícií. Sústreďí sa na materiálový výskum a prepájaním rozličných prvkov, ich významov, pamäti a procesov premeny skúma vznik hybridných foriem a vzťahových konfigurácií. Tvorba Magdaleny Šimurdovej bola prezentovaná na jej samostatných výstavách v Zaazrak Dornych, Postpost gallery (2025), Galerii Umakart (2026) alebo ako súčasť skupinových výstav v TIC – Galerii mladých (2023), v (A)VOID gallery (2023), Galerii OFF/Format (2025) alebo v Galerii Lázně Liberec (2026) a ďalších.

Pod názvom *Memories of Matter*, skupinovým výstavným projektom, galéria Rozkvet Gallery postupne predstaví participácie jednotlivých autorov a autoriek. *Memories of Matter* sietuje paralelné perspektívy a autorské prístupy, ktoré pracujú s témami časovosti, materiálnej a vizuálnej pamäti, technologickej imaginácie a premenlivosti reality.

autorstvo: Marcel Korec, Magdalena Šimurdová, Lucia Žitnayová, Magdaléna Masárová

@rozkvetgallery
www.umno.sk

Horná 36, Banská Bystrica
St, So 12:00 – 17:00
alebo po dohode na tel. č.
+421 951 559 379

vstup – voľný

u. fond
na podporu
umenia

Projekt z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu
umenia.